

Hvis du vil være noget
Må du lære noget!

Hvad kan man lære af et projekt
Den magiske musikmaskine?

Oplæg 10/12 v. Lektor Heidi Philipsen, SDU

Jeg er....

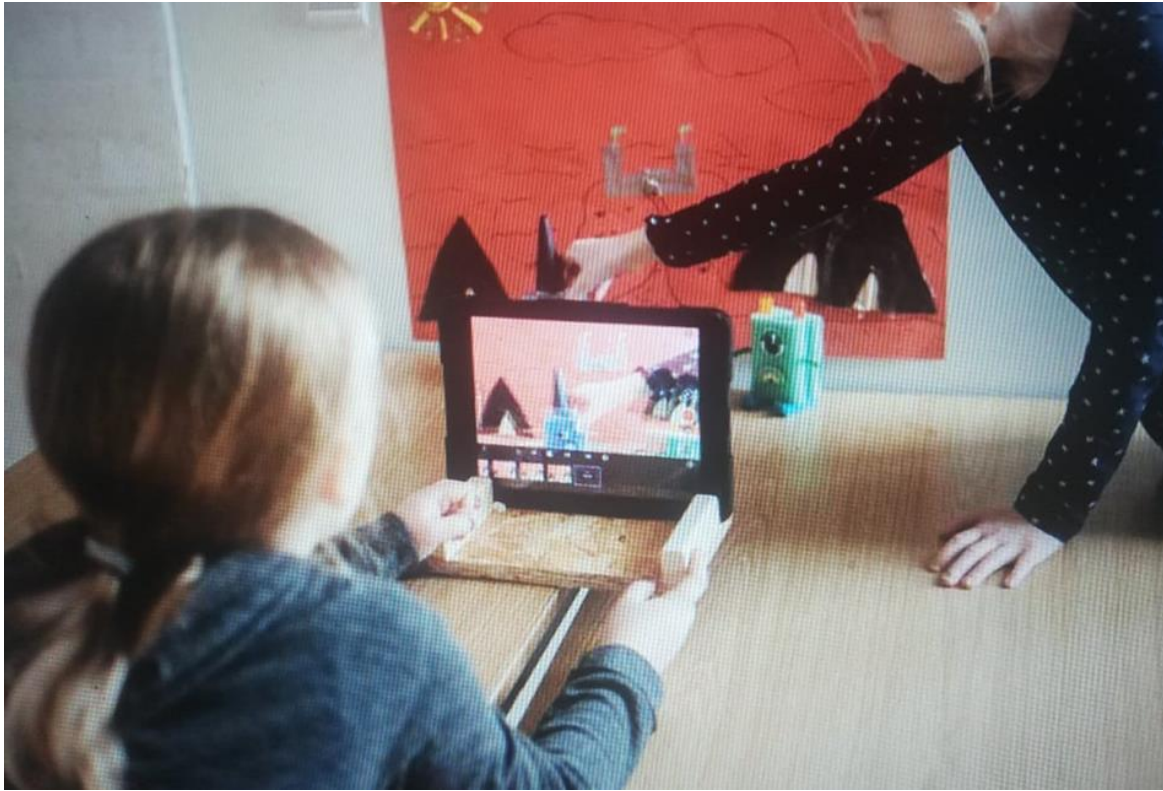
- Lektor på Medievidenskab
- Leder af Manuskriptudvikling
- Forsker primært i kreative medieprocesser
- Udgivet en del bøger og artikler om kreative processer og læring
- Har været forsker i projekt: Film for børn og unge (med Kirsten Drotner)

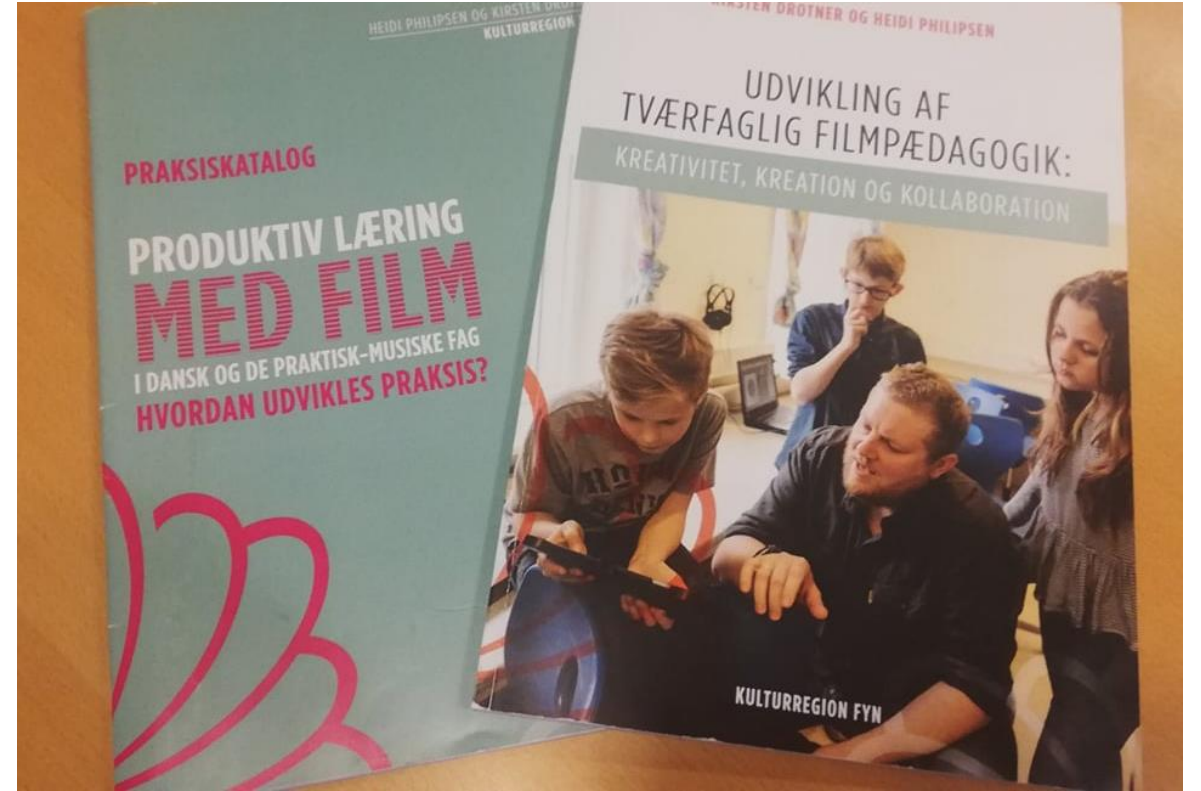
Plan for mit oplæg

- Begrebsafklaringer
- Produktionsanalyse som metode
- Observationer & logbog
- Case-analyser (uddrag)
- Konklusioner, anbefalinger
- Rapport in the making

Produktiv læring med film: i dansk og de praktisk-musiske fag - hvordan udvikles praksis?

Udvikling af tværfaglig filmpædagogik: Kreativitet, kreation og kollaboration

Drotner & Philipsen (2017)

Projektets intention

Projektet og **min rolle**

- Projektet, Den Magiske Musikmaskine, sorterer jo under **Center for Grundskoleforskning, SDU**, hvor jeg har været hyret ind det som forsker.
- Jeg er med i det på baggrund af min viden om kreative processer. Men det har faktisk vist sig langt mere mediefagligt end antaget, da deltagerne bl.a. har deltaget i **musikskabelse via ipads og apps** (men også instrumenter).

Intentioner med projektet

At man kan styrke:

- 1) adgangen til og deltagelse i musikskabelse gennem at give børn og unge reel mulighed for at være til stede som deltagere i kunst- og kulturaktiviteter inden for musikskabelse i skoletiden.
- 2) Styrke det tværfaglige samarbejde mellem lærere, musikudøvere og børn.
- 3) at øge motivationen for musikskabelse og måske inspirere til at søge dette i fritiden eller på sigt som levevej.

Begrebsafklaring

Tværfaglighed,

Stilladsring,

Deltagelse,

&

Produktionsanalyse

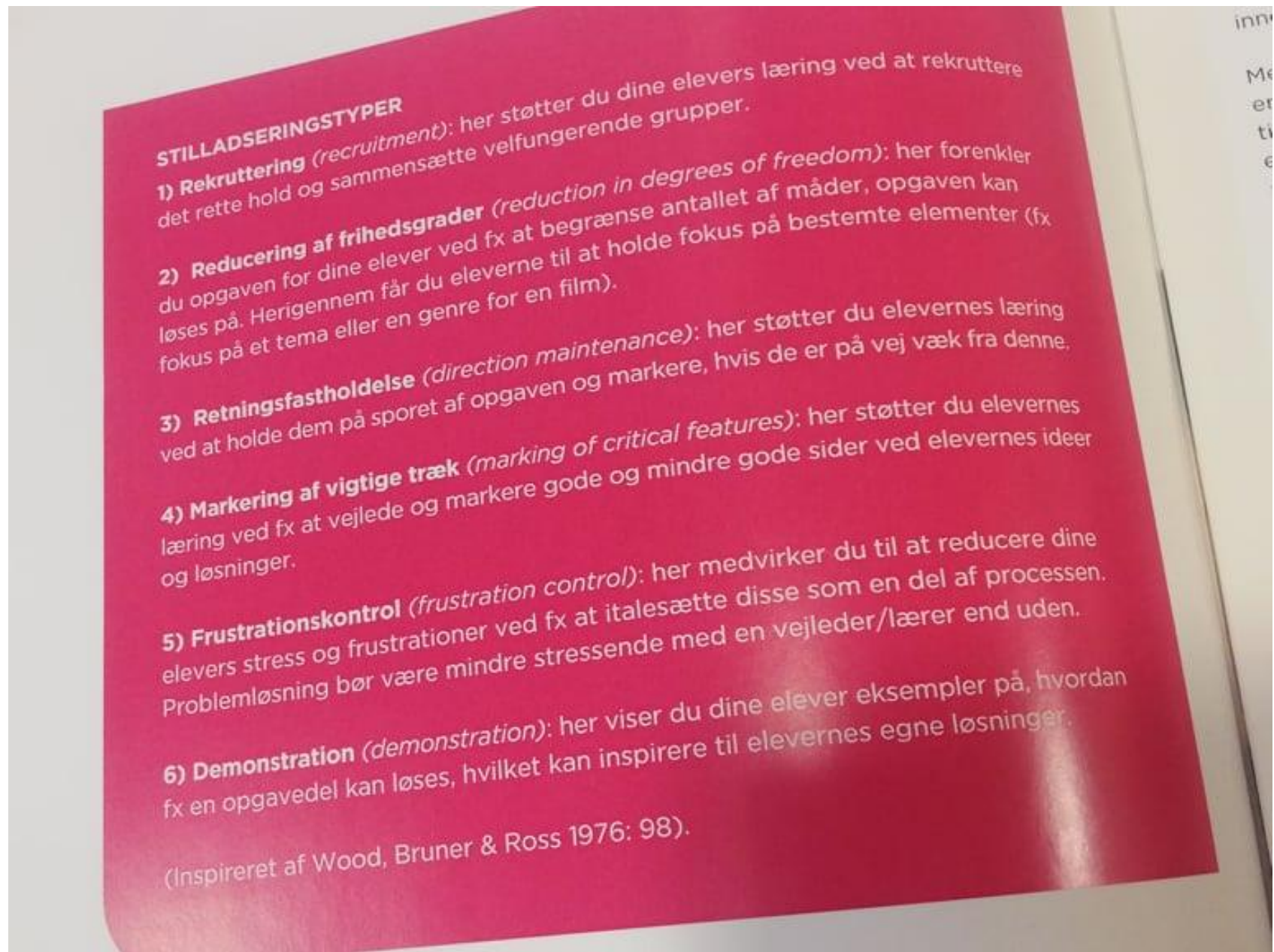
Hvad er tværfaglighed?

- ”**Flerfaglighed** defineres som en tilgang, hvor fag sideordnes. Samarbejde sker primært som arbejdsdeling med fortrinsvis begrænsede relationer mellem fagene. Hvert fag repræsenterer forskellige fagperspektiver på samme emne.
- **Tværfaglighed** defineres ved en højere grad af integration og interaktion mellem fagene, som komplementerer hinanden i faglige løsninger.
- **Fællesfaglighed** defineres som en tilgang, hvor de enkelte fags rammeforståelser og grundbegreber overskrides, så der opstår nye fælles forståelser og grundbegreber og evt. en overliggende syntese.”

(Drotner & Philipsen, 2017: 20-21)

Hvad er stilladsring?

Støtte i en læringsproces

Stilladsering

Hvem giver stilladseringen?

- Institutionen
- Teamet
- Individet

Dette gælder også musikskabelse

“Når det gælder den særlige kreative læring, som film-skabelse er, kan de seks stilladseringstyper sammenfattes til tre overordnede dimensioner, nemlig individuel stilladsering, gruppestilladsering og institutionel stilladsering.”

Hvad er egentlig **deltagelse**?

Deltager han?

Hvad er **produktionsstudier**?

- Produktionsstudier defineres som **undersøgelser, der via casestudier anskueliggør, under hvilke omstændigheder og fremgangsmåder en eller flere medietekster er blevet til** (Redvall 2021: 141)
- Jeg har også skrevet et kap. til en ny bog, der hedder "**Metoder til undersøgelser af kreative medieskabelsesprocesser**", **hvor jeres musikprojekt indgår som et primært kvalitativt mikro casestudy.**
- Ved produktionsstudier bygger man ofte på '**metodetriangulering**'. Dvs. at man kombinerer metoder, fx interviews, spørgeskemaer og observationsstudier.

Metodetriangulering til projektets **data**indsamling

- **Survey (1)**
- **Logbogsmetode (13 styks)**
- **Observationer (2 hold)**
- **Inddragelse af læringsforløb**

Og dette er altså et studie på mikroniveau (ned i skabelsen)

Logbøgerne har fungeret forskelligt.
Survey vil supplere!

Logbogsmetode

Logbøger er en (fortrinsvis) **kvalitativ metode**, der kan være brugbar ift. skabelsesprocesser ('at tænke med hænderne'). De kan dels fungere som en procesvenlig dataindsamling.

Logbøger kan også **forstærke en refleksion over en proces** og indvirke på fx en lærers evne til at undervise tværfagligt sammen med musikere og elever med så optimale processer som muligt for øje (Skjoldborg 2014: 203).

Når du skriver logbog, fastholder du dine tanker og følelser, så du senere kan læse dem igen, vurdere og tænke nyt ud fra dem. Det gør dig bedre til både at fokusere, handle og udvikle dig. (Skjoldborg 2014: 203)

Logbog til 'Den magiske musikmaskine' (faglig dagbog for lærere)

- Refleksioner skrives ned, når I har haft en arbejdsdag, der relaterede sig til Den Magiske Musikskole (møde, samarbejde med fx kollega, undervisning lign.).
- Navn:
- Dato og sted:
- Hvad gik arbejdet ud på?
- Hvem var du sammen med?
- Hvad gik godt? (for mig/ kollega /eleverne)
- Hvad var en udfordring? (for mig /kollega/ eleverne)
- Før gerne logbog et par gange om ugen og vær ærlig i logbogen. Sendes med mail til XXX mod projektet slutning (til intern og anonym brug).

Selve analysen af projektforsløb (i udkast)

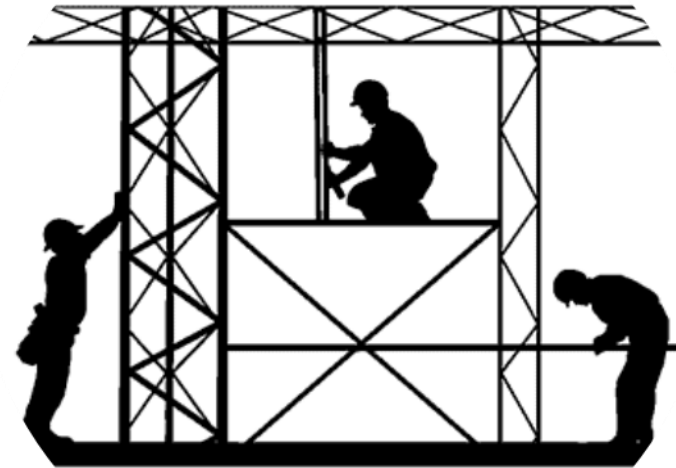
Logbogs eksempel

(Krogagerskolen + Tingkærskolen)

- ”Jeg tager udgangspunkt i begreberne; **harmonik, rytmik og benspænd** i begge udviklingsforløb, som aftalt på sidste møde.
- Overvejelser omkring alder og omstændigheder:
 - Én skole med 6. Klasser - kan de nogenlunde engelsk?
 - Tager udgangspunkt i et udviklingsforløb hvor de skal ende op med at have skrevet deres **egne sangtekster**.
 - Én skole med 3. samt 4. klasser i SFO - ikke alle kan være der hver gang
 - Tager udgangspunkt i et kor-forløb hvor **vi skriver elementer af en tekst** samlet hver gang, **ud fra en skabelon jeg selv medbringer = stilladseringstype 2 (reduktion af frihedsgarder)**
- Jeg prøver at indsætte kreative, og lettere udfordrende, øvelser hver gang, med udgangspunkt i alderstrin.” **= stilladseringstype 1 (rekruttering)**

Logbogseksempel - videre

- ”Jeg har i mit undervisningsforløb især fokus på den kreative frihed og på at gøre tekstskrivning og sang let tilgængeligt/nemt for børnene.”
- **Men dette forløb virker alligevel hensigtsmæssigt stilladseret på flere måder:**
- **Type 1, 2, 6 (demonstration)**

Musikskabelse gennem sangskrivning

Do, Re, Mi, Fa, So, La, Ti, Do
1 2 3 4 5 6 7 8

Hr. Benspænd var ikke just Modig MIG
Når de andre spillede fodbold, gik han helst på listetæer. MA
Han ville nødigt snuble og spænde ben for ham, NEJ
Så når de andre gik, gik han lige hjem. OG
Når han så kom tilbage, fandt han bold og støvler frem.
Og han dansede en fri dans, med formidabel
fodbold stikbold VIEN

A Hr. Benspænd var ikke just populær
Når de andre svømmede gik han helst på listetæer.
Han ville nødigt snuble, og spænde ben for dem,
Så når de andre gik, gik han lige hjem.

c Men...

B Når han så kom hjem,
fandt han tøj og bælte frem, A BC
og han dansede en fri dans, | omkv | bro
med formidabel svømme sans vers

ABABCB

Der skabes
sammen med
eleverne på en
stilladseret
made en sang

C G
Hr. Benspænd var ikke just populær.

C G
Når de andre spillede fodbold, gik han helst på listetær.

F Am
Han ville nødigt snuble, og spænde ben for dem.

F Am
Så når de andre gik, gik han lige hjem.

G
Men...

C
Når han så kom hjem,
G
fandt han bold og støvler frem,
F
og han dansede en fri dans,
G
med formidabel fodbold-sans.

C
Ja, når han så kom hjem,
G
fandt han bold og støvler frem,
F
og han dansede en fri dans,
G C
med formidabel fodbold-sans.

Logbogseksempel

(Krogagerskolen + Tingkærskolen)

- **Onsdag d. 17/11: Tingkærskolen**

- COVID LUKKET

- **Mandag d. 22/11:
Kroggårdsskolen**

- COVID LUKKET

- **Onsdag d. 24/11: Tingkærskolen**

- COVID LUKKET

Andre logbøger udpeger forløb, der af forskellige eksterne årsager, ikke kom til at virke efter hensigten.

2. eks: Deltagelse gennem musikskabelse på ipads

- Kvaglundskolen i Esbjerg
- Observationer

Undervisning i **musikskabelse (5. kl.)**

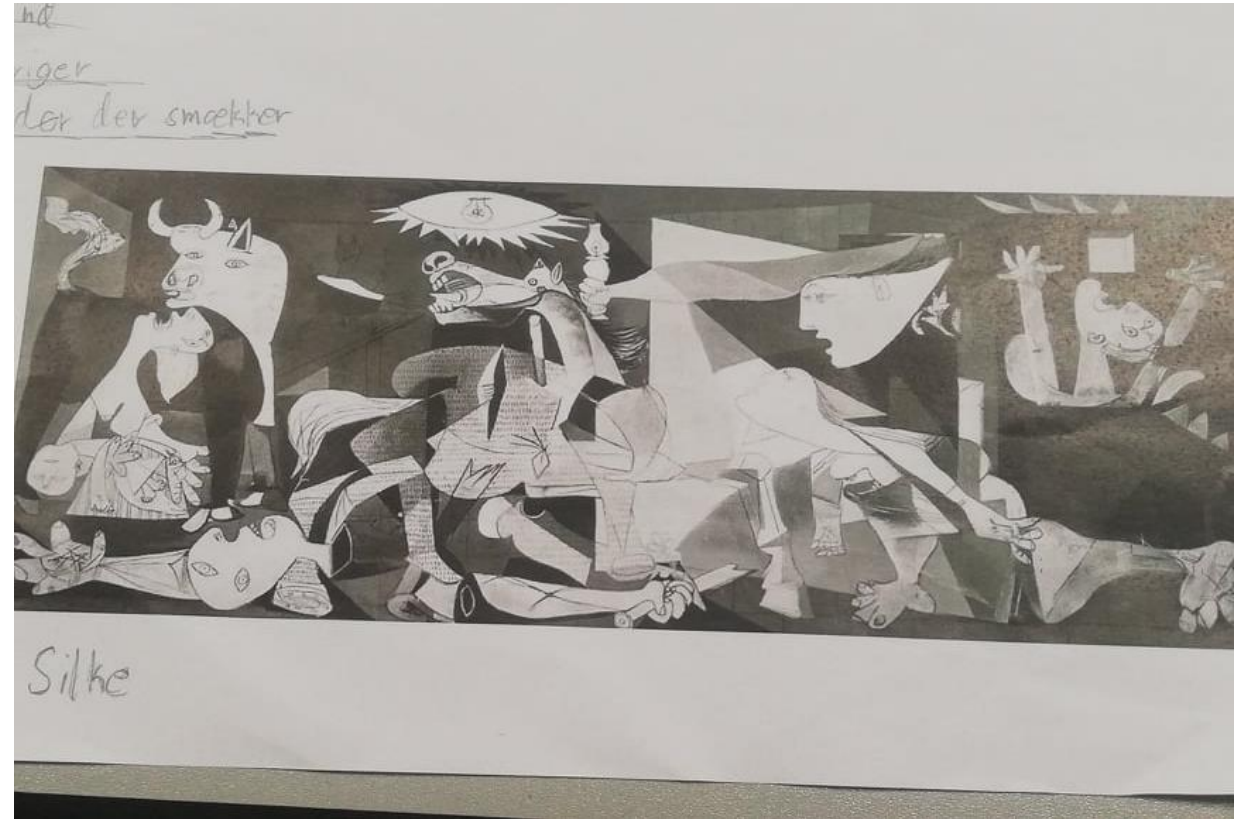
Hvor eleverne skaber sammen!

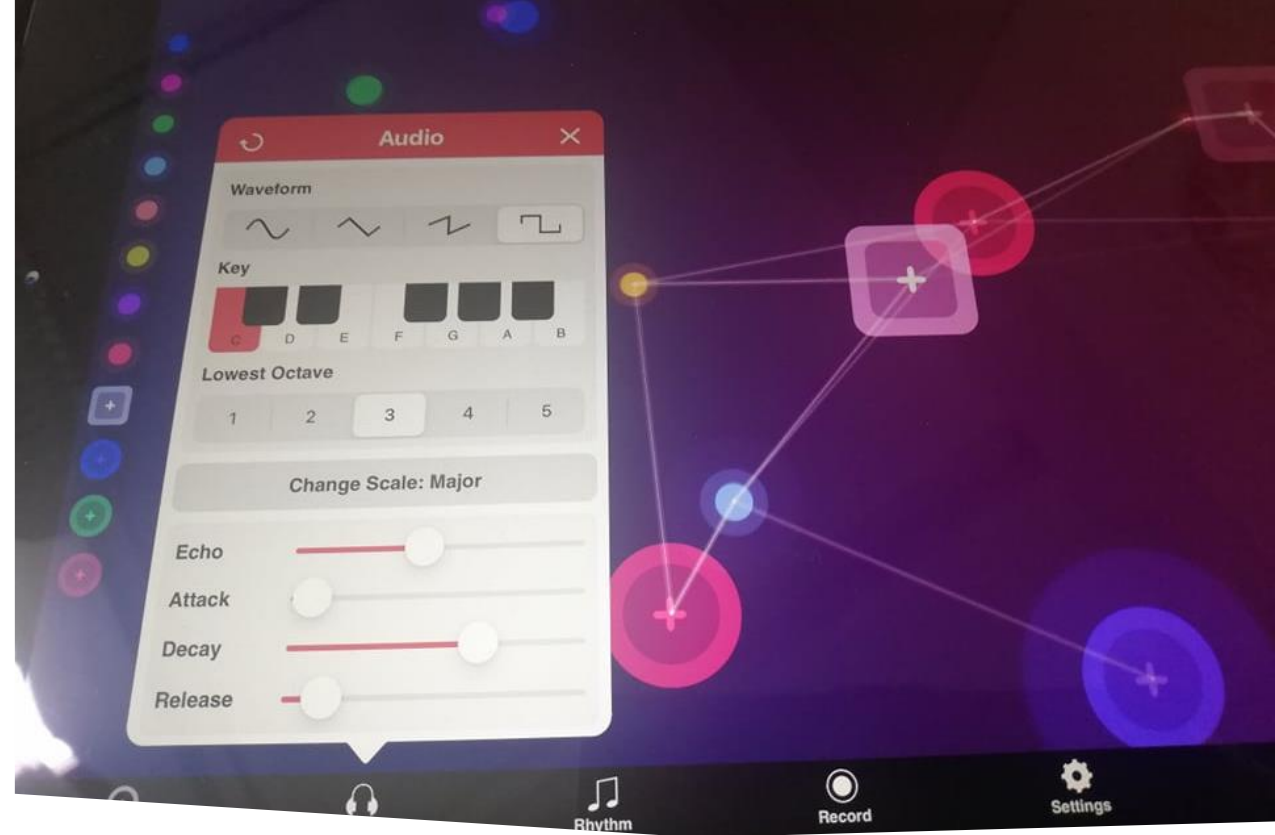
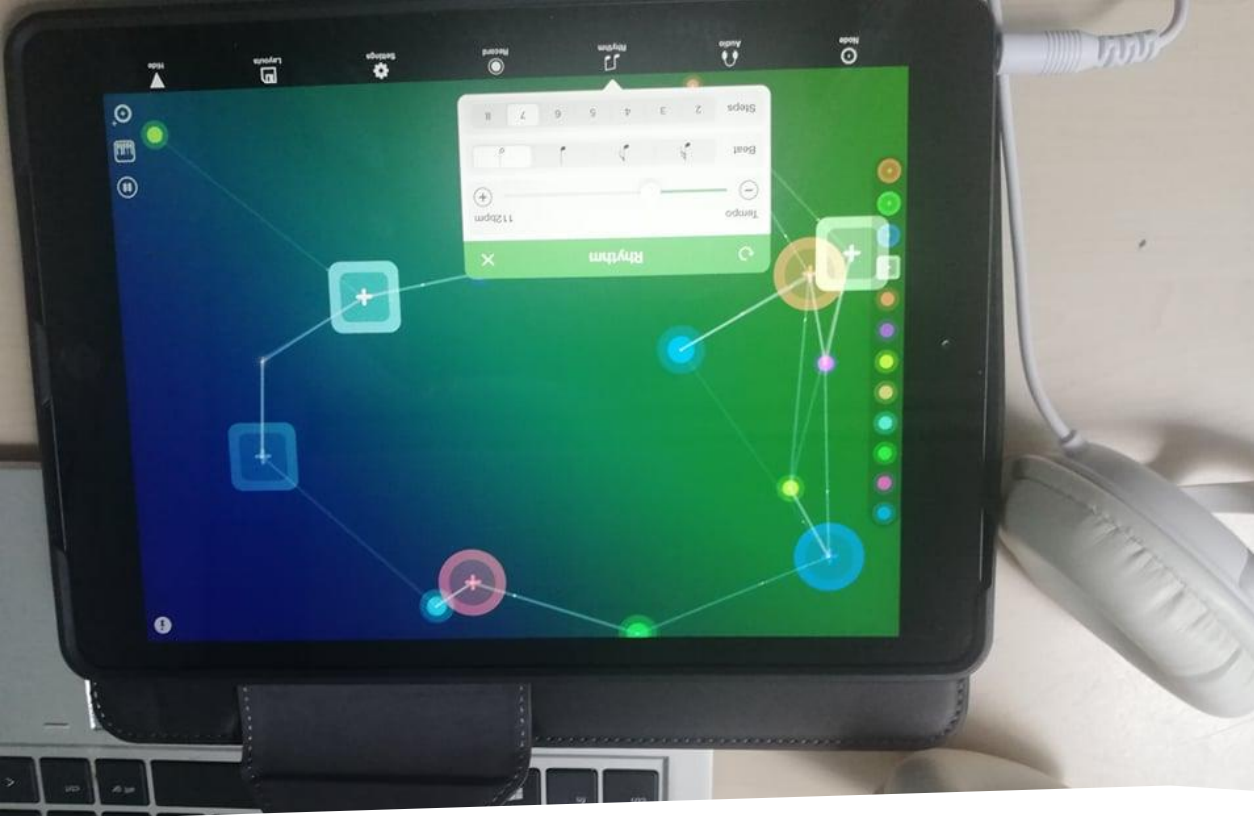
Fra deduktiv til induktiv og med stilladsering nr.

3) retningsfastholdelse og 6) Demonstration.

(men 2 hold der fungerede forskelligt)

Demonstration: Se-som billeder: at blive inspireret af noget konkret, tage afsæt i dette = referencer der hjælper processen (Schön 2001)

Nodebeat

Eleverne skaber selv musikstykker med forløb (udvikling) De skal være 1 min.

Konklusioner & anbefalinger

- Rapport in the making

Intentioner med projektet var:

At man kunne styrke:

- 1) adgangen til og deltagelse i musikskabelse gennem at give børn og unge reel mulighed for at være til stede som deltagere i kunst- og kulturaktiviteter inden for musikskabelse i skoletiden. **TJEK**
- 2) Styrke det tværfaglige samarbejde mellem lærere, musikudøvere og børn. **SÅ BEHØVES MERE TID**
- 3) at øge motivationen for musikskabelse og måske inspirere til at søge dette i fritiden eller på sigt som levevej. **MÅSKE TJEK**

Projektets **forcer & udfordringer**

- Ny vinkel på '**talentudvikling**' og **motivation** inden for musikskabelse.
- **Deltagelse er mulig** uden store forhåndskompetencer.
- Musikskabelse giver adgang til '**at tænke med hænderne**' gennem **produktiv læring** (Drotner 1991) og skubber til andre elevtyper end de traditionelt stærke.
- Projektet har også vist potentiale for sociale dimensioner (uudfoldet)

- Der har ikke været tid og grundlag for egentlig **tværfaglighed**.
- Projektet har været præget af lang indkøring og for kort tid til selve udførelsen (både for lærere, elever og forsker).
- Ift. et modelforsøg er deltagerne meget forskellige at skulle sammenligne.

Konklusion, anbefalinger:

flere pointer fra filmprojektet, der går igen her

“*Filmprojektets undervisningsforløb er øvelser i en særlig form for produktiv læring, nemlig kreativ, multimodal og digital betydningsproduktion.*”

“*Stilladsering styrker den kreative læreproces, fordi de lærende så at sige kan frigøre al deres kreative energi på få fokuserede områder.*”

“Tværfagligt samarbejde kræver antageligt mere tid og større tryghed ved kollegernes filmfaglige viden, end filmprojektet har givet mulighed for.”

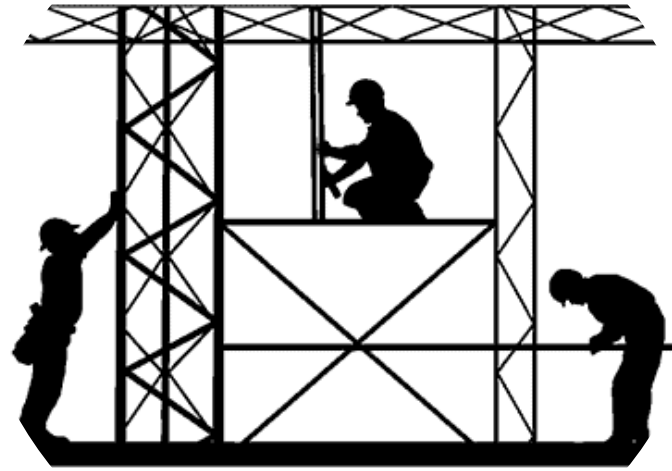
Tværfaglighed

“Lærerne var i begrænset omfang klædt på til didaktisk at håndtere produktionsforløbene som kreative processer.”

Kreative processer

Stilladsring

- Det er min anbefaling, at skal man arbejde videre med musikskabelse på denne måde, bør man arbejde med **klare stilladsringer** både for lærere, elever og musikskabere, der deltager. Og gøre det sammen i god tid.
- **Ledelsen** bør forholde sig aktivt til dette.

Udfordringer: Den tavse viden/at tænke med hænderne indfanges, hvis den kan og får tid

- Hvor **magisk** er den magiske musikmaskine?
 - Hvor **parat** er fx musikskolelærer til at praktisere motivation på nye måder (ikke gennem mesterlære)?
 - Hvor **parat** er lærere og ledere til at deltage i flere projekter og skabe reel tværfaglighed?
 - Man bør have bedre tid
- + lokaler

a) Udfordring:

Skoler uden fx ipads (el anden teknologi)

- ”Erfaringen er, at alle elever er med og alle har fået noget musik ud af det. Elektronisk musik kan noget og kan få alle med uanset forudsætninger. Begrænsningerne er udstyret og typen af udstyr (appel, mac, PC)”
- Fra evaluering på sticky notes
- (Odense-delen)

b) Udfordring

- Viden fra et projekt kan forsvinde eller integreres i hverdagen.
- Tallerupskolen ser fx stadig sig selv som en såkaldt 'Filmprofilscole' og bruger vores praksiskatalog meget aktivt.
- Man burde således nok bruge mere tid, end afsat i dette musikprojekt, til at udgive et **praksiskatalog**.

Til sidst

- I endelig sende mig supplementer. Og flere nuancer (+ undervisningsplaner mv.) kommer med i rapport.
- Tak for at lytte! (og for at lade mig deltage)
- Heidij@sdu.dk

Referenceliste

(foruden Drotner & Philipsen)

- Skjoldborg, B. (2014) *Flow Skrivning: Vejen til flydende skriveprocesser*. København: Power Writing.
- Redvall, E. N. (2021) “De kreative medieindustrier” I: Fugl Eskjær, M. & Mortensen, M. (red.) *Klassisk og Moderne Medieteori*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Philipsen, H. (2016) “Produktionsanalyse og En du elsker” I: Christiansen, S. L. & Christensen, J. R. (red.) *Filmanalyse*. Frederiksberg: Systime.
- Newcomb, H. M. & Lotz, A. (2021) “The production of entertainment media” I: Jensen, K. B. (red.) *A Handbook of Media and Communication Research: Qualitative and Quantitative Methodologies*. London: Routledge.
- Havens, T. & Lotz, A. (2016) *Understanding Media Industries* (2. udg.) Oxford: Oxford University Press